

**Statistikdokumentation for
Forbrug og salg af alkohol og tobak 2020**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at belyse salget og forbruget af tobak og alkohol i Danmark. Salgsstatistikken er udarbejdet siden 1939, mens forbruget kun er beregnet for perioden 2000-2010.

2 Indhold

Statistikken viser salg og forbrug af alkohol, fordelt på øl, vin og spiritus, samt salget og forbruget af tobak.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken er en årlig opgørelse af salg og forbrug af alkohol, fordelt på øl, vin og spiritus, samt salget og forbruget af tobak i Danmark.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Der grupperes efter typen af alkohol og tobak i henhold til Skatteforvaltningens afgiftsklasser. Dvs., øl, vin og spiritus, samt cigaretter, cigarer, cigarillos og røgtobak. Derudover beregnes der tal for liter ren alkohol.

Afgiftsklasser: Øl - afgift pr liter ren alkohol; Spiritus - afgift pr liter ren alkohol; Vin - afgift på færdigvare (>6-15 pct. alkohol); Cigaretter - stykafgift pr. stk. og værdiafgift (pct. af detailpris); Røgtobak - afgift på grovskåret og finskåret; Cigarer - stykafgift pr. stk. og værdiafgift (pct. af detailpris); Cigarillos - stykafgift pr. stk. og værdiafgift (pct. af detailpris)

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Pilsnerækvivalent: Svarer til en øl med en alkoholprocent på 4,6.

2.5 Enheder

Mængder af alkohol og tobak.

2.6 Population

Det totale salg af alkohol og tobak.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 1955 og frem. Salget er opgjort i hele perioden, mens forbruget er opgjort fra 2000 til 2010.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik

2.10 Måleenhed

- Liter i alt
- Liter pr. person
- Styk i alt (cigaretter)
- Styk pr. person (cigaretter)
- Tons (tobak)

2.11 Referencetid

Statistikken refererer til det enkelte kalenderår.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Data indsamles fra anden offentlig myndighed i henhold til §6 i Lov om Danmarks Statistik. Dataindsamlingen er ikke baseret på en EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på administrative registre. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af denne statistik.

2.15 Øvrige oplysninger

Yderlige oplysninger om forbrug og salg af alkohol og tobak kan findes på statistikken [emneside](#) Forbrug og salg af alkohol og tobak eller ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Data indhentes fra skattemyndighederne, som også foretager datavalidering. Data korrigeres for bryggeriernes moderationsordning før de offentliggøres. Forbruget er udledt på baggrund af det indenlandske afgiftsbelagte salg og bygger på den antagelse, at forretningernes indkøbte varer sælges videre til forbrugerne umiddelbart efter. Det afgiftsbelagte salg er således salg af alkohol og tobak til detailhandlen. Indtægterne fra afgifterne omregnes til mængder på baggrund af Skatteforvaltningens afgiftsklasser.

3.1 Kilder

Data om salget af alkohol, i form af afgiftsindtægter, indhentes fra skattemyndighederne. I beregningerne af rent alkohol anvendes Skatteministeriets vurdering af de enkelte afgiftsklassers gennemsnitlige alkoholprocent.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årlig.

3.3 Indsamlingsmetode

Data til denne statistik indhentes fra administrative registre hos skattemyndighederne.

3.4 Datavalidering

Datavalideringen foretages som udgangspunkt af skattemyndighederne. Er der bevægelser i tallene udover det sædvanlige, sørger Danmarks Statistik for at undersøge, om disse har sin rigtighed, før yderligere beregninger foretages.

3.5 Databehandling

På baggrund af Skatteministeriets årlige afgiftsprovenu på salg af alkohol til detailhandlen beregnes solgte mængder af de forskellige typer alkohol i henhold til Skatteministeriet afgiftsklasser.

Afgiftsklasse Afgift (kr. per liter) 01.01.2015 - 31.12.2017 1 5,34 2 11,61 3 15,55 Tillægsafgift af mousserende vin og frugtvin m.m 3,35 Tillægsafgift af vinbaseret alkoholsodavand (10 pct. eller derunder) 7,13 Tillægsafgift af vinbaseret alkoholsodavand (> 10 pct.) 11,5

Den rene mængde alkohol beregnes forskelligt alt efter typen: - For øl beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens beregningen af mængden af øl og pilsnerækvivalenter, der illustrerer salget på en mere håndgribelig måde, beregnes ud fra hhv. et estimat på den gennemsnitlige alkoholprocent i solgt og forbrugt øl og alkoholprocenten i en pilsnerækvivalent på 4,6 pct. vol. - For vin beregnes den solgte mængde vin direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og de gældende afgifter, mens den solgte mængde vin i ren alkohol beregnes ved brug af antagelser om den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i forskellige skatteklasser. - For spiritus beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens den solgte mængde spiritus beregnes direkte på baggrund af de banderolerede mængder. - For alkoholsodavand beregnes den solgte mængde og den solgte mængde ren alkohol på baggrund af afgiftsprovenuet fra tillægsafgiften for de forskellige alkoholtyper, og med brug af en antagelse om at den gennemsnitlige alkoholprocent er 5,5 vol. pct.

Adskillelse af alkoholsodavand fra øvrige alkoholtyper Fra 2005 er det blevet muligt at adskille spiritus og alkoholsodavand i kilderne, hvorfor denne adskillelse blev implementeret i de publicerede tal. Denne mulighed bortfaldt igen i 2018.

Moderationsordning Bryggerierne betaler afgift af alkoholindholdet i det færdige øl. I følge moderationsordningen får bryggerier, der producerer mindre end 200.000 hl øl om året, tilbagebetalt en andel af deres indbetalte ølafgift for at udjævne konkurrencevilkårene i forhold til de større bryggerier. De tilbagebetalte afgifter er fratrukket afgiftsprovenuet i Skatteministeriets data, som ligger til grund for Danmarks Statistiks beregninger. Hos Danmarks Statistik lægges de tilbagebetalte afgifter derfor til tallene for at undgå, at ølsalget undervurderes i en størrelsesorden svarende til den tilbagebetalte afgift.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover, hvad der allerede er beskrevet under Datavalidering og Databehandling.

4 Relevans

Statistikken er en oversigtsmæssig orientering til institutioner, som fx brancheorganisationer og producenter inden for produktion af alkohols og tobak, og personer med interesse for emnet. Overordnet set er brugerne tilfredse med statistikken. De kommer løbende med forslag til ændringer, som tages i betragtning og implementeres, hvor det er muligt og statistisk forsvarligt.

4.1 Brugerbehov

Statistikken er en oversigtsmæssig orientering til eksempelvis brancheforeninger og producenter af alkohol og tobak, samt øvrige personer med interesse for emnet.

4.2 Brugertilfredshed

Der indsamles ikke regelmæssigt viden om brugertilfredshed, men Danmarks Statistik er i løbende kontakt med brugerne, og deres ønsker til statistikken tages i betragtning og implementeres, hvor det er muligt.

4.3 Fuldstændighed af data

Statistikken er ikke baseret på en EU-forordning og skal derfor ikke leve op til særlige guidelines. Data stammer fra skattemyndighederne og dækker hele Danmark.

5 Præcision og pålidelighed

Beregningerne af statistikken bygger på data for SKATs indtægter på det afgiftsbelagte salg af alkohol og tobak. Data granskes nøje, både af SKAT og Danmarks Statistik, og forventes at være af en høj kvalitet. I beregningen anvendes de gennemsnitlige alkoholprocenter angivet i Skatteministeriets afgiftsklasser. En del af statistikkens præcision afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne. Data dækker det samlede salg i Danmark, hvorfor der ikke er nogen stikprøveusikkerhed.

5.1 Samlet præcision

Datagrundlaget for beregningerne er administrative oplysninger, der hos SKAT underkastes den kontrol, som er nødvendig for at sikre en korrekt indbetaling af skatter og afgifter for salget af alkohol og tobak.

Forbruget blev, i perioden 2000 til 2010, opgjort under den antagelse, at det, der købes, forbruges straks. Der tages med andre ord ikke hensyn til eventuel lageropbygning eller spild. Heller ikke eventuel ulovlig indførsel og handel med afgiftspligtige varer er medregnet i estimatet over forbruget. Det har givet anledning i udsving i forbruget; særligt i forbindelse med afgiftsstigninger, hvor der er blevet købt til lager op til stigningens ikrafttræden. Forbruget er ikke blevet opgjort ikke særskilt siden 2010.

Statistikkens tal for rent alkohol er ligeledes usikre. Den gennemsnitlige alkoholprocent for hver afgiftsklasse er vurderet af Skatteministeriet på baggrund egne undersøgelser. Afgifter på øl og spiritus beregnes på baggrund af mængden af ren alkohol i varen, mens afgiften på vin beregnes pr. liter vin og er differentieret efter alkoholprocenten i vinen. En del af statistikkens præcision afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Statistikken er en totalopgørelse over det afgiftsbelagte salg af alkohol og tobak baseret på administrative registeroplysninger. Der er derfor ingen stikprøveusikkerhed. Eventuel ulovlig indførsel og handel med afgiftspligtige varer er medregnes ikke i statistikken.

5.3 Anden usikkerhed

Statistikken bygger på data for SKATs indtægter på det afgiftsbelagte salg af alkohol og tobak. Skatteinddragelsen kræver et grundigt forarbejde for at sikre, at skatter og afgifter indhentes korrekt, hvorfor der ikke forventes at være problemer med dækningsfejl, bortfald eller gengangere i data. Skulle der mod forventning være fejl i SKATs indtægtslister, modtager Danmarks Statistiks oftest disse rettelser forud for produktionen af statistikken. På denne måde undgås desuden større målefejl. Der kan være en mindre grad af overdækning i statistikken, idet returnerede skattemærker på varer, der aldrig bliver solgt, og derfor refunderes af skattemyndigheder, ikke modregnes. Disse udgjorde under en promille af produktionen i 2018, hvorfor overdækningen ikke formodes at være signifikant. Al beregningen maskinelt i et dedikeret produktionssystem, som er blevet grundigt gennemtestet inden ibrugtagning. Derudover foretages der løbende forskellige former for validitetskontroller af resultaterne, så beregningsfejl vurderes ikke at være en kilde til usikkerhed i statistikken. Alt afhængig af den enkelte afgifts virkemåde beregnes den solgte mængde alkohol eller den solgte mængde ren alkohol ved hjælp af visse antagelser: - For øl beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens beregningen af mængden af pilsnerækvivalenter, der illustrerer salget på en mere håndgribelig måde, beregnes ud fra alkoholprocenten i en pilsnerækvivalent på 4,6 pct. vol. - For vin beregnes den solgte mængde vin direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og de gældende afgifter, mens den solgte mængde vin i ren alkohol beregnes ved brug af antagelser om den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i forskellige skatteklasser. - For spiritus beregnes den solgte mængde ren alkohol direkte på baggrund af afgiftsprovenuet og den gældende afgift, mens den solgte mængde spiritus beregnes direkte på baggrund af de banderolerede mængder. - For alkoholsodavand beregnes den solgte mængde og den solgte mængde ren alkohol på baggrund af afgiftsprovenuet fra tillægsafgiften for de forskellige alkoholtyper, og med brug af en antagelse om at den gennemsnitlige alkoholprocent er 5,5 vol. pct.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Datagrundlaget vurderes at være af en høj kvalitet, da det af SKAT anvendes til at sikre en korrekt indbetaling af skatter og afgifter for salget af alkohol og tobak, hvorfor de granskes nøje. I beregningen anvendes desuden de gennemsnitlige alkoholprocenter angivet i Skatteministeriets afgiftsklasser. Den gennemsnitlige alkoholprocent for hver afgiftsklasse er vurderet af Skatteministeriet på baggrund egne undersøgelser. En del af statistikens kvalitet afhænger således af præcisionen af Skatteministeriets gennemsnitsberegninger for afgiftsklasserne. For at sikre kvaliteten, foregår alle beregninger maskinelt i et dedikeret produktionssystem og der foretages løbende forskellige former for validitetskontroller af både inddata og resultater

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres i udgangspunktet kun endelige tal, dog med det forbehold, at der ved opdagelse af deciderede fejl i data foretages revisioner.

6 Aktualitet og punktighed

Statistikken offentliggøres ca. 6 måneder efter udløbet af det omhandlende kalenderår. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer årligt ca. 6 måneder efter udløbet af det omhandlede kalenderår. Der offentliggøres kun endelige tal.

6.2 Publikationspunktighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Pga. ændringer i regler og afgifter på alkoholområdet, har statistikken flere gange været udsat for databrud, hvorfor sammenligner over tid skal gøres varsomt. Der er ikke umiddelbart kendskab til en direkte sammenlignelig statistik på internationalt niveau.

7.1 International sammenlignelighed

Der beregnes også statistikker for salget af alkohol i andre europæiske lande, bl.a. offentliggør det norske statistikbureau den kvartalsvise "Alkoholomsetning", som beregnes efter en metode, der ligger tæt op ad den danske. Beregningen af salg af alkohol er ikke baseret på EU-regulering, hvorfor der kan være forskelle på den danske statistik og lignende statistikker i andre lande.

7.2 Sammenlignelighed over tid

En ændring i reglerne for afgift på øl i 1991 betyder et mindre brud i opgørelsen af det samlede salg af øl.

Fra og med opgørelsen for 2000 til 2010 blev forbruget af alkohol og tobak opgjort, hvor man udover det indenlandske salg også inddrog skøn for grænsehandlen.

Fra og med 2006 er alkoholsodavand udskilt fra øl, vin og spiritus og opgøres fremover som en selvstændig post.

I løbet af 2010 blev den gennemsnitlige alkoholprocent for vin i afgiftsklasse 2 og 3 opjusteret. Dette bevirkede en niveauforskydning i beregningerne af rent alkohol for vin, hvilket gør af sammenligninger af forbruget af rent alkohol for vin mellem 2009 og 2010 skal gøres varsomt.

Opgørelsen af alkoholsodavand indeholdt til og med 2010 ikke cider, som på det tidspunkt lå i gruppen vin. Det skyldes, at cider i denne periode ikke var pålagt en tillægsafgift, som det var tilfældet med andre alkoholsodavand. Som følge af den tillægsafgift der pr. 1.8.2010 blev lagt på ciderprodukter, er det muligt at udskille cider fra de andre vinprodukter. Derfor er cider flyttet til alkoholsodavand. Dette er i statistikken sket fra og med 2011 tallene.

Data findes i Statistikbanken tilbage til 1955. Data findes længere tilbage i Statistisk Årbog.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Skatteministeriet udarbejder løbende rapporter om grænsehandel, hvor samme datakilder ligger til grund. Denne statistik er imidlertid ikke direkte sammenlignelig med Skatteministeriets rapporter.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik, da datagrundlaget stammer fra én og samme kilde.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives årligt i Nyt fra Danmarks Statistik. I Statistikbanken offentliggøres tallene under emnet [Forbrug og salg af alkohol og tobak](#). Derudover indgår tallene i *Statistisk Årbog* og *Statistisk Tiårsoversigt*. Se mere på statistikken [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#).

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i publikationerne [Statistisk Årbog](#) og [Statistisk Tiårsoversigt](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Forbrug og salg af alkohol og tobak](#) i følgende tabeller:

- [ALKO2](#): Forbrug og salg af alkohol og tobak pr. indbygger efter type og tid
- [ALKO3](#): Forbrug og salg af alkohol efter type og tid
- [ALKO4](#): Forbrug og salg af alkohol og tobak efter type og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Ikke relevant for denne statistik.

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres ikke på et detaljeringniveau, der nødvendiggør diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Ikke relevant for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug. Den statistikansvarlige er Christian Lindeskov, tlf. 39 17 34 35, e-mail: chl@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Priser og forbrug, Økonomisk Statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Christian Lindeskov

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

chl@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 34 35

9.8 Faxnummer

39 17 39 99